

Minh bạch hóa thông tin của ngân hàng Việt Nam: Thực trạng và một số gợi mở trong tương lai

Trần Việt Dũng^(*)

Ngày nhận bài: 08/3/2021 | Biên tập xong: 02/12/2021 | Duyệt đăng: 10/12/2021

TÓM TẮT: Dựa trên nghiên cứu của Baumann & Nier (2004), tác giả tiến hành mở rộng các chỉ số trung gian đo lường độ minh bạch thông tin (MBTT) của các NHTM Việt Nam một cách chi tiết và đầy đủ nhằm phù hợp với thực trạng trong nước. Tác giả thu thập dữ liệu của 10 ngân hàng thương mại (NHTM) có quy mô khác nhau làm mẫu đại diện để từ đó đo lường và đánh giá thực trạng mức độ minh bạch của hệ thống ngân hàng Việt Nam giai đoạn 2007–2018. Ngoài ra, tác giả lựa chọn ba ngân hàng điển hình để phân tích sâu hơn và có sự so sánh nhất định về tiến trình MBTT hơn 10 năm qua. Kết quả nghiên cứu sẽ cung cấp công cụ cũng như thông tin hữu ích trong việc đo lường và đánh giá mức độ minh bạch của các NHTM Việt Nam.

TỪ KHÓA: Minh bạch thông tin, chỉ số minh bạch, hệ thống ngân hàng.

Mã phân loại JEL: G21, G28, G32.

1. Giới thiệu

Hoạt động của ngân hàng với tính chất rủi ro đặc thù mà bất kỳ sự vỡ nợ nào cũng có thể lan rộng cả hệ thống tài chính và nền kinh tế, với cuộc khủng hoảng tài chính 2007–2009 là ví dụ điển hình. Do đó, sự nỗ lực không ngừng để giảm thiểu những rủi ro này đã thu hút nhiều sự chú ý của nhà nghiên cứu và nhà hoạch định chính sách trong những năm qua. Một trong những nỗ lực này là việc yêu cầu minh bạch hóa trong việc công bố thông tin của các NHTM và góp phần gia tăng hiệu quả của kỷ luật thị trường.

MBTT (transparency) nghĩa là sự trong suốt, có thể nhìn thấy được và là “việc công bố thông tin ra công chúng một cách kịp thời, tin

cậy nhằm đảm bảo người sử dụng thông tin có đánh giá chính xác về tình hình và hoạt động tài chính, hoạt động kinh doanh, và các rủi ro liên quan tới hoạt động trên” (BIS, 1998). Tại Việt Nam, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã thực hiện một số bước đi mà khá quan trọng trong việc triển khai thí điểm và tiến tới áp dụng Basel II đối với tất cả các NHTM (xem thêm: Trần Việt Dũng & Lữ Hữu Chí, 2020a, b). Tuy nhiên, hệ thống ngân hàng trong nước

^(*) **Trần Việt Dũng** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; 39 Hàm Nghi, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh; **Email:** dungtv@buh.edu.vn.